

ISD SI CADRUL LEGISLATIV ÎN ROMÂNIA

FDI AND THE LEGAL FRAMEWORK IN ROMANIA

Paula NISTOR

Universitatea “Petru Maior” din Tîrgu-Mureş

Facultatea de Ştiinţe Economice, Juridice şi Administrative

Departamentul de Finanţe-Contabilitate

Str. Nicolae Iorga, nr.1, Tîrgu – Mureş, MUREŞ, 540088, România

email: paula.nistor@ea.upm.ro

Abstract: *Acestă lucrare analizează legătura dintre legislația privind ISD din țara gazdă și evoluția fluxurilor de ISD în cazul României. Cadrul legislativ al țării gazdă reprezintă un factor important pentru atragerea investitorilor străini datorită stabilității, garanțiilor și facilităților acordate. Un cadru legislativ instabil și neclar care nu prevede garanții poate avea un impact negativ atât pentru investitorii străini cât și pentru țara gazdă.*

Cuvinte cheie: ISD, dezvoltare economică, cadrul legislativ, instituții, stabilitate, atragere ISD.

Clasificare JEL: K2, F21

Abstract: *This paper analyzes the link between FDI laws of the host country and the evolution of FDI flows in the case of Romania. The legal framework of the host country is an important factor to attract foreign investors due to its guarantees and facilities provided. An unstable and unclear legal framework which does not provide guarantees can have a negative impact on foreign investors and on the host country.*

Keywords: FDI, economic development, legal framework, institution, stability, attracting FDI.

JEL Classification: K2, F21

1 INTRODUCERE

Un aspect foarte important în atragerea investitorilor străini îl constituie cadrul juridic al țării respective. Reglementările normative privind ISD ale unei țări, reflectă în primul rând, situația

1 INTRODUCTION

A very important aspect in attracting foreign investors is the legal framework of the country. The normative regulations on FDI in a country reflects primarily the country economic situation, their

economică a țării, atitudinea acestora față de intrările de capital și măsurile adoptate pentru menținerea și promovarea politicii naționale față de investițiile străine.

Unul dintre cei mai importanți factorii determinanți pentru fluxurile de ISD către o țară este calitatea cadrului său legal. Potrivit lui Pejovich, există trei instrumente de bază, care definesc natura sistemului capitalist: drepturile proprietății private, legislația legată de partea contractuală, și un stat puternic dar cu intervenții limitate.[1] Impactul pozitiv pe care protejarea dreptului de proprietate și respectarea contractelor îl au asupra economiei de piață a fost confirmat empiric de către mulți autori cum ar fi, La Porta, Pournarakis și Varsakelis.[2] [3] [4]

De asemenea, importanța sistemului juridic în atragerea ISD a fost demonstrată într-o serie de articole de specialitate. [5] [6] [7]

Pentru economiile emergente, în tranziție, relația dintre modificările legislative și intrările de capital străin nu a fost până acum complet analizată. Baniak, Cukrowski și Herczynski au examinat factorii generali determinanți ai ISD din economiile emergente. [8] Au fost, de asemenea, studii despre influența diferitelor instituții de reglementare privind performanța anumitor segmente, în unele economii în tranziție. Bevan a cercetat importanța mediului instituțional pentru investițiile străine directe pe baza indicatorilor de tranziție ai Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD), concentrându-se pe forme de proprietate, reformele sectorului bancar, schimb valutar și

attitude towards capital inflows and the measures taken to maintain and promote the national policy regarding foreign investment.

One of the most significant determinants of FDI flows to a country is the quality of its legal framework. According to Pejovich, there are three basic tools, which define the nature of capitalism: private property rights, legislation related to the contract, and a strong state but with limited intervention.[1] The positive impact that the protection of property rights and enforce contracts have on the market economy has been confirmed empirically by several authors such as La Porta, Pournarakis and Varsakelis. [2] [3] [4]

In addition, the importance of the legal system in attracting FDI has been demonstrated in a series of articles. [5] [6] [7]

For the emerging economies, in transition, the relationship between the legislative changes and foreign capital inflows has not yet been fully analyzed. Baniak, Cukrowski and Herczynski examined the general determinants of the FDI in emerging economies. [8] There were also studies about the influence of various regulatory institutions on the performance of certain segments, in some transition economies. Bevan, has researched the importance of the institutional environment for FDI based on the transition indicators of European Bank for Reconstruction and Development (EBRD), focusing on forms of property, banking sector reforms, foreign exchange

liberalizarea comerțului. El a găsit o relație puternică între dezvoltarea instituțională și ISD. [9] [10] De asemenea Grogan, și Moers s-au axat pe importanța calității instituționale pentru ISD, pe baza datelor Bancii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare, și au constatat că statul are un rol deosebit de important. [11]

2 IPOTEZA CERCETATĂ

Obiectivul cercetării îl constituie analiza comparativă a evoluției legislației privind ISD și a fluxurilor de ISD în România pentru perioada 1990-2013.

Economiile emergente reprezintă un model foarte potrivit pentru studierea impactului pe care îl are îmbunătățirea calității instituționale și legislative asupra dezvoltării economice în general și, în special asupra intrărilor de capital străin. Schimbarea sistemului economic în fostele țări socialiste a inclus o schimbare legislativă semnificativă, care permite cercetătorilor să analizeze impactul acesteia pentru mai multe domenii ale vieții economice.

3. ASPECTE LEGATE DE LEGISLAȚIA PRIVIND ISD ÎN ROMÂNIA

România a fost până în anul 1989 un stat communist, cu o economie închisă, ISD fiind aproape inexistente până în anul 1990. În anul 1990, sa adoptat Decretul-lege nr. 96/1990 privind unele măsuri pentru atragerea investiției de capital

and liberalizing trade. He found a strong relationship between institutional development and FDI. [9] [10] Also, Grogan, and Moers have focused on the importance of institutional quality for FDI, based on the European Bank for Reconstruction and Development, and found that it is particularly important the role of the state. [11]

2. HYPOTHESIS TESTED

The objective of this research is the comparative analysis of the evolution of legislation on FDI and FDI inflows in Romania for the period 1990 to 2013.

Emerging economies are a very suitable model for studying the impact of the improved institutional quality and legislative on economic development in general and particularly on foreign capital inflows. The change of the economic system in the former socialist countries included a significant legislative change that allows researchers to analyze its impact on several areas of economic life.

3. ASPECTS OF LAW REGARDING FDI IN ROMANIA

Romania was until 1989 a communist state with a closed economy, FDI was almost nonexistent until 1990. In 1990, it was adopted Decree-Law no. 96/1990 on measures to attract foreign capital investment in Romania. In this act, it was provided

străin în România. În acest act normativ, se prevedea faptul că, societățile comerciale cu participare străină se pot constitui fie în asociere cu persoane juridice sau persoane fizice române, fie cu capital integral străin. [12]

Potrivit Decretului-lege nr. 96/ 1990, înființarea în România de societăți comerciale cu capital integral străin trebuia aprobată de guvern iar domeniile în care se puteau efectua investițiile străine erau: industrie, agricultură, construcții, turism, cercetare științifică și tehnologică, schimburi economice cu străinătatea, servicii bancare, asigurări și în alte domenii de interes pentru economia națională. [12] Decretul mai prevedea și anumite facilități fiscale pentru investitorii străini. Societatea comercială era scutită de la plata impozitului pe profit pe o perioadă de 2 ani de la realizarea de venituri impozabile, iar pentru următorii trei ani calendaristici, Ministerul Finanțelor putea aproba reducerea impozitului pe profit cu 50 la suta.

O altă facilitate acordată investitorilor străini, era scutirea de la plata taxelor vamale al aportului în natură al investitorului străin la capitalul social.

În anul 1991, Decretul- lege nr. 96/ 1990 a fost abrogat prin Legea nr. 35/1991 privind regimul investițiilor străine.

Prin Legea nr. 35/1991 privind regimul investițiilor străine, s-au acordat de asemenea anumite facilități de natură fiscală privind scutirea de la plata unor impozite și taxe vamale pentru investitorii străini. Investițiile străine erau scutite în anumite cazuri de plata impozitului pe profit.

Prin aceste măsuri, Legea nr. 35/1991 privind

that companies with foreign participation may be founded in association with a romanian citizen or romanian company either only with foreign capital. [12]

According to Decree-Law no. 96/1990, the establishment in Romania of companies with foreign capital must be approved by the government and the areas in which they could make foreign investments were: industry, agriculture, construction, tourism, scientific and technological research, economic exchanges with foreign countries, banking, insurance and other areas of interest to the national economy. [12] The decree also provides certain tax incentives for foreign investors. The company was absolve from income tax for a period of 2 years from the first taxable income, and for the next three years, the Ministry of Finance could approve a 50 percent income tax reduction.

Another facility provided to foreign investors was the exemption from customs duties of in-kind contribution to the capital of the foreign investor.

In 1991, Decree-Law no. 96/1990 was repealed by Law no. 35/1991 regarding the foreign investment regime.

The Law no. 35/1991 on foreign investment regime have been also given certain fiscal facilities for exemption from payment of taxes and duties for foreign investors. Foreign investment in some cases were exempted from the payment income tax.

Through these measures, the Law no. 35/1991

regimul investițiilor străine, a încercat să încurajeze exportul, importul și crearea de noi locuri de muncă. Investitorii străini mai aveau dreptul să transfere în valuta convertibilă, o cotă din profiturile anuale în lei, prin schimb valutar efectuat de Banca de Comerț Exterior sau de alte bănci autorizate.

Pentru prima dată în România, Legea nr. 35/1991 privind regimul investițiilor străine, prevedea garanții acordate investitorilor străini. Investițiile străine nu puteau fi naționalizate, expropriate, rechiziționate sau supuse altor măsuri cu efect similar, decât în cazuri de interes public, cu respectarea procedurii prevăzute de lege și cu plata unei despăgubiri corespunzătoare valorii investiției, care să fie promptă, adecvată și efectivă. Despăgubirea era determinată în raport cu valoarea investiției pe piață. [13]

Modificările din economia României din perioada 1991- 1996, au justificat revederea regimului juridic al ISD. Începând cu 1997, legislația a fost implementată treptat în România pentru a stabili reglementările asupra mediului concurențial și a ajutoarelor oferite de stat.

În anul 1997, a fost aprobată Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 31/1997 privind regimul investițiilor străine în România, prin care s-a abrogat Legea nr. 35/1991 privind regimul investițiilor străine. Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 31/1997 privind regimul investițiilor străine în România, acorda scutire de la plata taxelor vamale pentru toți investitorii străini,

regarding the foreign investment regime, tried to encourage export, import and to create new jobs. Foreign investors had also the right to transfer in convertible currency, a share of annual profits through the exchange made by the Bank for Foreign Trade or other authorized banks.

For the first time in Romania, Law no. 35/1991 regarding the foreign investment regime, provided guarantees to foreign investors. Foreign investment could not be nationalized, expropriated, requisitioned or subjected to other similar measures, except in the cases of public interest following the procedure stipulated by law, accompanied by the payment of a corresponding compensation value for the investment, which had to be to be prompt, adequate and effective. The compensation was established in relation with the market value of the investment. [13]

The changes from the Romanian economy in the period 1991- 1996, justified the review of the legal framework of FDI. Since 1997, the law was implemented gradually in Romania to establish the regulations on the competitive environment and the aid provided by the state.

In 1997, was approved a new Law no. 31/1997 regarding foreign investments in Romania, which replaced Law no. 35/1991 regarding the foreign investment arrangements. The Government Emergency Ordinance no. 31/1997 on the regime of foreign investments in Romania, gived exemption from paying customs duties for all foreign investors, for cars, machinery, installations,

pentru mașinile, utilajele, instalațiile, echipamentele industriale, mijloacele de transport, know-how, ale bunuri amortizabile care se importau în vederea efectuării și derulării investiției, constituite ca aport în natură la capitalul social sau achiziționate ca urmare a unei linii de finanțare deschise și garantate de investitorul străin în favoarea societății comerciale, persoană juridică română, în vederea funcționării și derulării investiției în România. [14]

În ceea ce privește facilitățile acordate investitorilor străini, Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 31/1997 privind regimul investițiilor străine în România, acestea erau acordate diferențiat în funcție de mărimea investiției și alte criterii. Articolul 8 al ordonanței prevede faptul că, ISD beneficiau de facilități suplimentare, în funcție de:

- valoarea și domeniul investiției;
- promovarea exportului de produse proprii în proporție de cel puțin 40%;
- efectuarea investiției în parcuri tehnologice sau zone economice declarate conform legii, zone speciale;
- dezvoltarea infrastructurii;
- dezvoltarea turismului;
- dezvoltarea unor obiective de interes social sau destinate protecției mediului
- reinvestirea, anual, a cel puțin 50% din profitul net realizat. [14]

Astfel, Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 31/1997 privind regimul investițiilor străine în România, acordă facilități fiscale privind scutirea de la plata impozitului pe profit și a taxelor vamale

industrial equipment, vehicles, know-how, for the depreciable assets which were imported for carrying out and developing the investment provided, as a contribution in kind to the social capital or purchased as a result of financing lines open and guaranteed by foreign investors for the company, romanian juridical person, to operate and conduct investment in Romania. [14]

In terms of facilities provided to foreign investors, the Government Emergency Ordinance no. 31/1997 regarding the foreign investments regime in Romania, they were granted differently depending on the size of the investment and other criteria. The article 8 of the ordinance provides that FDI enjoy additional benefits, depending on:

- the value and the investment field;
- promoting export of its products by at least 40%;
- the investment in technology parks or economic zones declared by law, special areas;
- infrastructure development;
- tourism development;
- development or social interest objectives for environmental protection
- annually reinvestment at least 50% of net profit. [14]

The Government Emergency Ordinance no. 31/1997 on the regime of foreign investments in Romania, gives tax incentives for exemption for bigger income tax and customs duties larger for

mai mari și pe o perioadă mai lungă, pentru investițiile străine mai mari, orientate către anumite sectoare economice. Agenția Română de Dezvoltare acorda investitorilor străini un certificat prin care se atesta dreptul investitorilor străini de a beneficia de facilitățile oferite de Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 31/1997.

În ceea ce privește garanțiile oferite de statul român investitorilor străini, Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 31/1997 privind regimul investițiilor străine în România oferă garanțiile privind naționalizarea, exproprierea, rechiziționarea alte măsuri cu efect similar. Ordonanța mai prevede faptul că, investitorii străini beneficiază de protecția și garanțiile oferite de Constituția României și acordurile bilaterale și multilaterale privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor semnate de România. [14]

În anul 1997, legislația se modifică prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 92/1997 privind stimularea investițiilor directe, stabilind regimul juridic general și facilitățile de care beneficiază investitorii și investițiile directe în România.

Ordonanța, prevede egalitatea de tratament pentru investitorii români și străini, rezidenți sau nerezidenți în România, precum și anumite garanții și facilități pentru investitorii străini. Printre facilitățile acordate de Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 92/1997 privind stimularea investițiilor directe, se numără scutirea de la plata taxelor vamale pentru importul de echipamente tehnologice, posibilitatea utilizării amortizării accelerate, recuperarea pierderii fiscale pe o

higher foreign investment oriented in certain economic sectors. The Romanian Development Agency gives to foreign investors a certificate attesting the right of foreign investors to benefit from the facilities provided by the The Government Emergency Ordinance no. 31/1997.

Regarding the guarantees provided by the Romanian government to foreign investors, the Government Emergency Ordinance no. 31/1997 on the regime of foreign investments in Romania offers the guarantees of nationalization, expropriation, requisition and other similar measures. The law also provides that foreign investors receive the protection and guarantees provided by the Constitution and bilateral and multilateral agreements regarding the promotion and mutual protection of investments signed by Romania. [14]

In 1997, the legislation was amended by the Government Emergency Ordinance no. 92/1997 on stimulation of direct investment, establishing the legal status and facilities for the investors and direct investments in Romania.

The Ordinance provides equal treatment for romanian and foreign investors, residents or non-residents in Romania, as well as certain guarantees and facilities for foreign investors. Among the facilities provided by the Government Emergency Ordinance no. 92/1997 on stimulation of direct investments include the exemption from customs duties on import of equipment and the possibility of using accelerated depreciation, tax loss recovery for a period of 5 consecutive years, the deduction

perioadă de 5 ani consecutivi, deducerea din profitul impozabil a cheltuielilor cu reclama și publicitatea.

În ceea ce privește garanțiile acordate investitorilor străini direcți, Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 92/1997 privind stimularea investițiilor în România oferă garanțiile privind naționalizarea, exproprierea, sau alte măsuri cu efect similar, doar în cazul în care, este necesar pentru cauza de utilitate publică, este nediscriminatorie, se efectuează în conformitate cu prevederile exprese ale legii sau se face cu plata unei despăgubiri prealabile, adecvate și efective. [15]

În anul 2001, s-a aprobat Legea nr. 332 din 29 iunie 2001, privind promovarea investițiilor directe cu impact semnificativ în economie. Prin investiții directe cu impact semnificativ în economie se înțeleg investițiile cu o valoare care depășește echivalentul a 1 milion dolari, realizate în formele și modalitățile prevăzute lege și care contribuie la dezvoltarea și modernizarea infrastructurii economice a României, determină un efect pozitiv de antrenare în economie și creează noi locuri de munca.

Legea nr. 332 /2001 acordă facilități suplimentare investitorilor pentru investiții de peste 1 milion de dolari. Printre facilitățile acordate se numără scutirea de la plata taxelor vamale pentru achiziția de utilaje tehnologice, instalații, echipamente, produse de software, la fel ca și în cazul Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 92/1997 privind regimul investițiilor străine directe. Alte facilități prevăzute de lege sunt deducerea unei cote de 20%

of advertising and publicity expenses from the taxable profit.

Regarding the guarantees given to foreign direct investors, the Government Emergency Ordinance no. 92/1997 on stimulating investments in Romania offers guarantees regarding the nationalization, expropriation or other similar measures, only if it is necessary for the public interest, is non-discriminatory and is made in accordance with the express provisions of law or make advance payment of compensation, adequate and effective. [15]

In 2001, was approved Law no. 332 from 29 June 2001 regarding the promotion of direct investments with significant impact on the economy. Direct investment with a significant impact in the economy means investments worth more than the equivalent of \$ 1 million, made in the form and manner described by law and contributing to the development and modernization of Romania's economic infrastructure, also determines a positive effect on the economy and create new jobs.

Law no. 332/2001 gives additional facilities for investors wich invest over \$ 1 million. The facilities provided include exemption from customs duties for the purchase of technological equipment, equipment, software, same as the Government Emergency Ordinance no. 92/1997 on foreign direct investment arrangements. Other facilities provided by law are thr deduction of 20% of the investment from the income tax and tax loss

din valoarea investiției la calculul impozitului, recuperarea pierderii fiscale pe o perioadă de 5 ani și posibilitatea aplicării amortizării accelerate.

O nouă facilitate acordată investitorilor cu impact semnificativ în economie este amânarea plății taxei pe valoare adăugată, pe perioada de realizare a investiției până la punerea în funcțiune a acesteia.

În ceea ce privește garanțiile oferite investitorilor, Legea nr. 332 din 29 iunie 2001, privind promovarea investițiilor directe cu impact semnificativ în economie, prevede faptul că, investițiile realizate în România nu pot fi expropriate, cu excepția cauzei de utilitate publică, iar investitorii străini beneficiază de toate acordurile bilaterale de promovare și garantare a investițiilor semnate de România. [16]

Ordonanța de Urgență a Guvernului nr 85/2008, privind stimularea investițiilor abrogă Legea nr. 332 din 29 iunie 2001, privind promovarea investițiilor directe cu impact semnificativ în economie.

Ordonanța încurajează investițiile localizate în zone slab dezvoltate economic, respectiv cu un PIB pe locuitor sub media calculată la nivel național și cu o rată a șomajului mai mare decât rata șomajului înregistrată la nivel național. De asemenea sunt încurajate investițiile în infrastructură, protecția mediului, dezvoltarea resurselor umane și cercetare dezvoltare.

Până la adoptarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 85/2008, privind stimularea investițiilor nu erau specificate activitățile care sunt considerate investiții. Ordonanța de urgență nr. 31/

recovery for a period of 5 years and the possibility of using the accelerated depreciation.

A new facility provided for investors with significant impact on the economy is delaying the payment of value added tax, during the implementation of the investment to its startup.

Regarding the guarantees offered to investors, the Law no. 332 from 29 June 2001 on the promotion of direct investments with significant impact on the economy, it provided that investments in Romania can not be expropriated except in the case of public interest and foreign investors can benefit of all the bilateral agreements for the promotion and guarantee of investments signed by Romania. [16]

The Government Emergency Ordinance No. 85/2008 regarding investment stimulation replaced the Law no. 332 from 29 June 2001 on the promotion of direct investments with significant impact on the economy.

The Ordinance encourages the investment located in poorly developed economically areas, with a GDP per capita below the national average and with a higher unemployment rate than the unemployment rate at the national level. There are also encouraged investment in infrastructure, environmental protection, human resource development, research and development.

Until the adoption of the Government Emergency Ordinance no. 85/2008 regarding the stimulation of investment the activities that are considered investments were not specified. The Emergency

1997, a reglementat formele ISD și drepturile investitorilor străini, fără a reglementa ce anume considerăm investiție străină directă.

Cadru legislativ oferit de Ordonanța de Urgentă a Guvernului nr. 85/2008 prevede la fel ca și în cazul Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 92/1997, tratamentul egal al investitorilor, români sau străin. Investitorilor li se acordă de asemenea, în contextul îndeplinirii unor condiții, o serie de avantaje dacă demarează pe teritoriul României proiecte de investiții.

În acest sens se poate menționa scutirea de la plata taxei pe valoarea adăugată la achiziționarea de materii prime, materiale consumabile ori a pieselor de schimb ce vor fi utilizate în producție pe o anumită perioadă de timp este unul dintre beneficii. De asemenea se prevăd scutirea de la plata impozitului pe profit, în cazul în care activitatea se desfășoară în anumite domenii ce prezintă interes pentru preocupările de dezvoltare sănătoasă, scutire realizată pe o anumită perioadă de timp (de exemplu, 4 ani) de la punerea în funcțiune a obiectivului investițional.

Pe lângă aceasta, s-au mai acordat reduceri de impozit pentru profitul reinvestit sau în cazul în care cheltuielile pentru cercetare științifică ating un anumit prag bine definit de cadrul legal. În plus, sume de bani nerambursabile, dacă erau utilizate în scopul achiziționării de active, contribuții financiare de la bugetul de stat pentru fiecare loc de munca nou-creat, bonificații de dobânda acordate la contractarea creditelor reprezintă alte facilități la fel de importante, care ar putea atrage investitorii.

Ordinance no. 31/1997, has regulated the forms of FDI and foreign investor's rights, without regulating what we consider foreign direct investment.

The legislative framework provided by the Government Emergency Ordinance no. 85/2008 same as the Government Emergency Ordinance no. 92/1997, provides equal treatment of investors, romanian or foreign. Investors are also given in the context of fulfillment of some conditions, a series of advantages if they initiates investment projects in Romania.

In this sense we can mention the exemption from the payment of the value added tax on the purchase of raw materials, supplies or spare parts which will be used in production for a certain period of time is one of the benefits.

Also provide the exemption from the payment of the income tax if the activity is performed in certain areas of interest that concerns a healthy development, exemption made for a certain period of time (eg, 4 years) after commissioning the investment objective.

In addition, were also given some tax reductions for reinvested profit or when the spendings on scientific research reaches a certain level defined by the law. In addition, amounts of nonrefundable money, if they were used for the acquisition of assets, financial contributions from the state budget for each new job created, the interest rate subsidy provided to the loans facilities are other equally important facilities that could attract investors.

According to the regulations mentioned above, the

Potrivit reglementarilor din abordările menționate, investitorul poate fi o persoană fizică sau juridică, rezidentă sau nerezidentă, cu domiciliul sau sediul permanent în România sau în străinătate, care investește în România în oricare dintre modalitățile prevăzute de lege.

De asemenea, înregistrarea a unei investiții se realizează conform procedurii de drept comun aplicabilă înființării și înregistrării unei persoane juridice române, nefiind necesară autorizarea administrativă prealabilă.

Tabelul 1 prezintă o sinteză a legislației privind ISD în România pentru perioada 1990- 2013.

investor may be a person or an entity, resident or non-resident, domiciled or with permanent establishment in Romania or abroad, investing in Romania in any manner prescribed by law.

In addition, the registration of an investment is made according to the procedure of common law applicable to the establishment and registration of a romanian entity and is not needed a prior administrative authorization.

Table 1 summarizes the legislation on FDI in Romania for the period 1990 to 2013.

Tabel 1 – Sinteza a evoluției legislației din România asupra investițiilor străine directe/ Tabel 1 - Synthesis of the progress on the legislation regarding FDI in Romania

<i>Decretul Lege nr.96/ 1990: Law Decree No. 96/1990:</i>	<ul style="list-style-type: none"> • delimitarea domeniilor în care se efectuau investiții străine directe /delimitation of the areas where FDI were made; • facilități fiscale/ fiscal incentives.
<i>Legea nr. 35/ 1991/ Law No. 35/ 1991</i>	<ul style="list-style-type: none"> • definirea activităților în care se pot efectua ISD/ defining the activity in which FDI can be performed; • noi facilități fiscale/ new fiscal incentives; • garanții oferite investitorilor străini/ guarantees offered to foreign investors;
<i>Ordonanța de Urgență a Guvernului nr 31/ 1997/ Government Emergency Ordinance No. 31/1997:</i>	<ul style="list-style-type: none"> • acordarea de facilități fiscale suplimentare/ providing additional fiscal incentives ; • delimitarea mai clară a garanțiilor/ more clearly delimitation of the guarantees;
<i>Ordonanța de Urgență a Guvernului nr 92/ 1997: Government Emergency Ordinance No. 92/1997</i>	<ul style="list-style-type: none"> • delimitarea ISD de investițiile de portofoliu/ delimitation of FDI and portfolio investment; • definirea mai clară a ISD/ a clearer definition of FDI; • tratamentul egal pentru investitori/ equal treatment for investors; • oferirea de garanții investitorilor străini/ providing guarantees to foreign investors.

<p><i>Legea nr. 332/2001/ Law No. 332/2001:</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • delimitarea ISD cu impact semnificativ în economie/ delimitation of FDI with significant impact on the economy; • acordarea unor facilități fiscale suplimentare pentru ISD cu o valoare mai mare de 1 milion dolari/ providing additional fiscal incentives for FDI with a bigger value than 1 million dollars; • acordarea unor garanții suplimentare investițiilor străine directe cu impact semnificativ în economie/ providing additional guarantees for FDI with significant impact on economy;
<p><i>Ordonanța de Urgență a Guvernului nr 85/2008: Government Emergency Ordinance No. 85/2008</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • facilități fiscale/ fiscal incentives; • încurajează ISD în zone defavorizate/ encourage FDI in disadvantaged areas; • simplificarea intrării investitorului străin în economie/ simplifying the entry of foreign investors in the economy.

Sursă: contribuția autorului/ Source: autor contribution.

Crearea unui climat atractiv este un factor important pentru atragerea investițiilor străine, acesta trebuind să beneficieze de stabilitate. Principalele tehnici utilizate de statele care primesc investiții, pentru asigurarea unui climat favorabil acestora, constau în absența unor măsuri administrative oneroase privind intrarea lor și, în general, a cerințelor privind proprietatea sau controlul lor, ca o condiție de pătrunderii pe piață.

Creating an attractive climate is an important factor in attracting foreign investment, and it must benefit from stability. The main techniques commonly used by countries receiving investments, to ensure a favorable climate consists in the absence of onerous administrative regarding the market entry and, in general, the requirements concerning their ownership or control, as a condition of market penetration.

3 EVOLUȚIEI ISD ÎN ROMANIA

În analizele economice, din punct de vedere cantitativ, ISD sunt exprimate prin doi indicatori corelați, respectiv fluxurile de ISD și stocurile de ISD. Analiza fluxurilor de intrare și ieșire ale investițiilor străine directe oferă o imagine asupra gradului de integrare a țărilor receptoare în economia mondială, ne indică și care sunt țările și regiunile ce beneficiază de avantajele determinate de aceste fluxuri. Distribuția fluxurilor de investiții

3 FDI EVOLUTION IN ROMANIA

In the economic analyzes, in quantitative terms, FDI are expressed by two indicators correlated, the FDI flows and FDI stocks. The analysis of input and output flows of FDI provides an insight into the integration of recipient countries into the world economy, and indicates which countries and regions benefiting from the advantages resulting from these flows. The distribution of foreign direct investment flows shows which are the countries or

străine directe arată care sunt țările sau regiunile către care se orientează practic aceste investiții. Înțelegerea distribuției și dinamicii acestor fluxuri este foarte importantă pentru formularea și implementarea de strategii și politici de atragere a investițiilor străine directe, precum și pentru politicile de dezvoltare regională. De asemenea, pentru investitorii străini, aceste date oferă un indiciu raport cu celelalte.

Volumul ISD în România a înregistrat creșteri foarte rapide pe întreaga perioadă de tranziție de faptul că intrările de ISD au fost inexistentă la începutul anilor 90 datorită a monopolului statului asupra comerțului exterior și relațiilor economice externe. [17]

Până în anul 1990, intrările de ISD au fost aproape inexistente în România. În contextul unei restrictive, în timpul regimului comunist, ISD au avut un nivel sub 1 milion dolari.

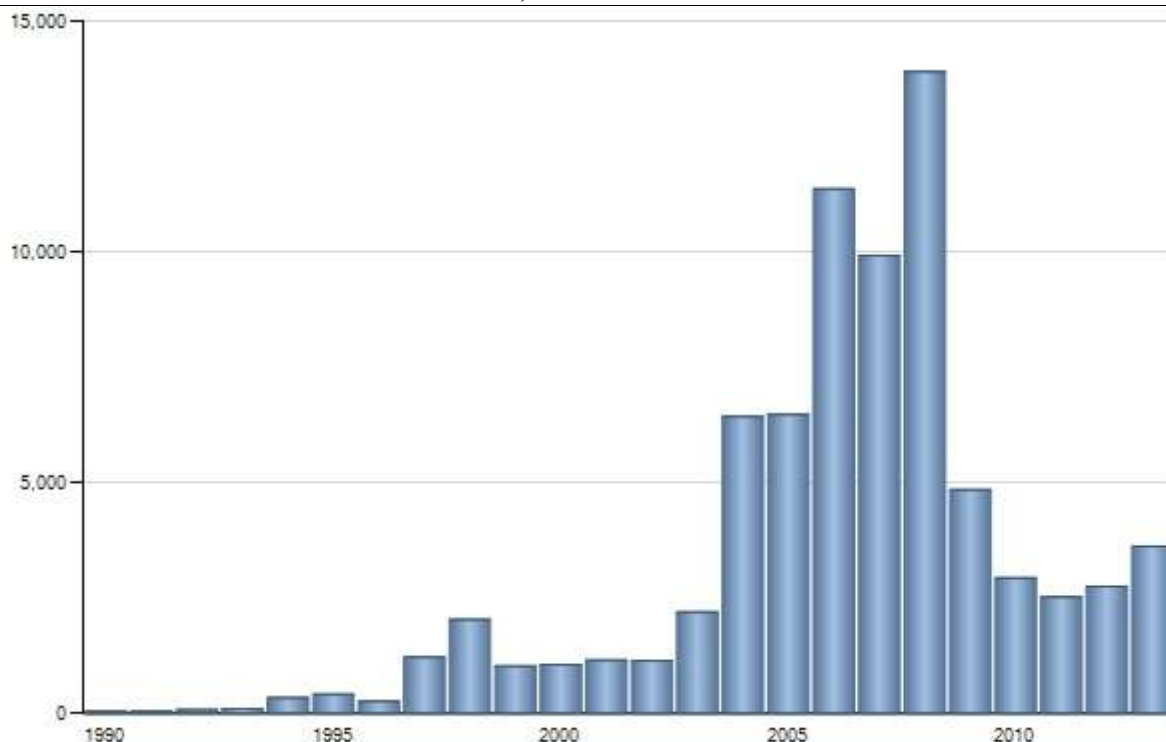
În anul 1991, anul apariției Decretului lege nr 96/1990, fluxurile de ISD au fost de 40 milioane dolari, față de 0,01 milioane dolari în anul 1990. În perioada următoare, 1992- 1996, intrările anuale de ISD continua să crească, însă înregistreze niveluri foarte reduse.

regions where these investments are oriented. Understanding the distribution and dynamics of these flows is very important for the formulation and implementation of strategies and policies to attract foreign direct investment and regional development policies. Also for foreign investors, these data provide an indication of the attractiveness of a region or countries compared to other.

The volume of FDI in Romania has known a fast growth during the entire period of transition considering that FDI's were practically non-existent at the beginning of the 90's due to the autarchy and the monopoly of the state over the foreign trade and external economic relationships. [17]

Until 1990, FDI inflows were almost non-existent in Romania. In the context of a restrictive legislation, during the communist regime, FDI had levels below 1 million dollars.

In 1991, the year of publication of the Decree Law No 96/1990, FDI flows were 40 million dollars compared to 0.01 million dollars in 1990. In the following period, 1992- 1996 annual FDI inflows continue to grow, but continue to record very low levels.

Grafic 1 – Evoluția fluxurilor de ISD în România, perioada 1990- 2013/ Graph 1 - Evolution of FDI inflows in Romania, between 1990 and 2013

Sursa: UNCTAD/ Source: UNCTAD

<http://unctadstat.unctad.org/wds/TableViewer/chartView.aspx> 28.12.2014

După cum se poate observa în graficul prezentat anterior, anul 1997 în care a fost modificată legislația privind ISD, prin OUG 31/ 1997, sa înregistrat o creștere cu 361,98% a intrărilor de ISD din anul 1997 față de anul 1996. Facilitățile suplimentare acordate de OUG 31/1997 au influențat investitorii străini.

În anul 1998, intrările de ISD și-au continuat creșterea, cu o creștere cu 67.16% față de anul precedent. În anii 1999, 2000, intrările de ISD au înregistrat o ușoară scădere, probabil datorită încetinirii economiei la nivel mondial și a conflictului iugoslav din Kosovo.

Începând cu anul 2001, România începe negocierile

As can be observed in the graph presented above, in 1997 the year on which the law regarding the FDI was amended by GEO 31/1997, the FDI inflows registered a growth of 361.98% from 1997 to 1996. The facilities provided by GEO 31/1997 influenced foreign investors.

In 1998, the FDI inflows have continued to grow, with an increase of 67.16% over the previous year. In 1999, 2000, FDI inflows decreased slightly, probably due to the global slowdown and the Yugoslav conflict in Kosovo.

Since 2001, Romania has started the negotiations for European Union accession, continue the

pentru aderarea la Uniunea Europeană, se continuă procesul de privatizare și ca atare, credibilitatea mediului de afaceri din România crește sensibil. Anul 2001 aduce legea nr. 332/2001 privind ISD cu impact semnificativ în economie. Aceste reforme au mărit atractivitatea economiei naționale pentru investitorii străini. Intrările de ISD au început să crească ușor, precum și stocurile de ISD.

În perioada 2001- 2008 fluxurile de ISD continua să crească înregistrând valori tot mai ridicate. Anul 2008 care aduce o nouă modificare legislative prin OUG 85/2008, simplificând intrarea ISD în economie este anul cu cel mai mare nivel al intrarilor de ISD pentru perioada analizată.

După cum se poate observa în graficul nr 1, în anul 2008, s-a înregistrat cea mai valoare a intrărilor de ISD, acestea atingând nivelul de 13.883 milioane dolari. În contextul în care, la nivel mondial, fluxurile mondiale de investiții au scăzut în anul 2008 cu 21%, în România ISD au crescut cu 39,88% față de anul 2007.

În anii 2007-2008, Romania a parcurs o alta etapa importanta din punct de vedere economic datorita faptului că începând cu 1 ianuarie 2007, a devenit membra a Uniunii Europene. Odată cu această aderare, Romania a început sa se alinieze la standardele europene, datorită calității de stat membru al Uniunii Europene.

Începând cu anul 2009, criza financiară mondială a afectat și intrările de ISD din România, respectiv s-a înregistrat o scădere cu 65.09% față de anul 2008. În anii 2010, 2011, intrările de investiții străine directe au scăzut, ajungând la nivelul de 2.744

privatization process and as such, the credibility of the business environment in Romania started to increase. The year 2001 brings the law no. 332/2001 regarding FDI with significant impact on the economy. These reforms have increased the attractiveness of the national economy to foreign investors. The FDI inflows began to increase and stocks of FDI also.

Between 2001- 2008, the FDI flows continue to rise recording higher values. The year 2008 brings a new amendment to legislation by GEO 85/2008, simplifying entry of FDI in the economy, is the year with the highest level of FDI inflows for the analysed period.

As shown in chart no 1, in 2008 the value of FDI inflows, reached the higher level of 13.883 million dollars. In the context of the global investment flows slowdown, the global investment flows have decreased in 2008 with 21%, in Romania FDI increased by 39.88% compared to 2007.

In the years 2007-2008, Romania has traveled another major step in economic terms because from 1 January 2007, had become a member of the European Union. With this accession, Romania began to line up with European standards, because quality of member state of the European Union.

Starting with 2009, the global financial crisis has affected the FDI inflows in Romania and has registered a decrease by 65.09% compared with 2008. In the years 2010, 2011, FDI inflows declined, reaching the level of 2.744 million dollars

milioane dolari în anul 2011. Anul 2013 aduce o ușoară creștere a nivelului de ISD însă nivelul acestora continua să fie redus comparative cu perioada 2006- 2008.

În contextual crizei financiare mondiale, o îmbunătățire a legislației privind ISD însoțită de o îmbunătățire a facilităților fiscal acordate și a garanțiilor ar putea contribui la atragerea unui flux mai mare de ISD.

5. CONCLUZII

Analizând evoluția legislației privind ISD și evoluția fluxurilor de ISD am observant faptul că modificările legislative au fost însoțite de creșteri ale acestor fluxuri în România.

Fluxurile de investiții străine directe pot fi influențate de întreaga legislație a țării gazdă, nu doar de cea privind investițiile străine. Predictibilitatea modificărilor legislative și mai ales a politicii fiscal adoptată de țara gazdă au un rol important deasemenea.

În continuarea cercetării se impune o analiză mai amănunțită a întregii legislații din țara gazdă și identificarea unei corelații cu fluxurile de ISD.

in 2011. The year 2013 brings a slow increase in FDI but their level remains low compared to the period 2006- 2008.

In the context of the global financial crisis, an improvement of the legislation regarding FDI accompanied by an improvement of the fiscal facilities granted and guarantees could help to attract a large amount of FDI.

5. CONCLUSIONS

Analyzing the evolution and development of legislation on FDI and the FDI flows I noticed that the legislative improvement were accompanied by increases of these flows in Romania.

FDI flows can be influenced by the enier legislation of the host country, not just the foreign investment legislation. The predictability of the legislative changes and especially about the fiscal policy adopted by the host country play an important role also.

In further research is required a more detailed analysis of all legislation in the host country and to identify a correlation with the FDI flows.

Bibliografie

- [1] Pejovich S., The economics property rights. Kluwer Academic, Dordrecht, 1990, p. 25-34;
- [2] La Porta R, Lopez-de-Silanes F, Shleifer A, Vishny RW, Corporate Ownership Around the World, Journal of Finance nr. 54, 1999, p.471- 518;
- [3] La Porta R, Lopez-de-Silanes F, Shleifer A, Vishny RW, Investor Protection and Corporate Governance, Journal of Financial Economics nr. 58, 2000, p. 3- 27;
- [4] Pournarakis M, Varsakelis NC, Institutions, Internalization and FDI: the Case of Economies in Transition. Transnational Corporations 13, 2004, p. 77- 94;
- [5] La Porta R, Lopez-de-Silanes F, Shleifer A, Vishny RW, Legal Determinants of External Finance, Journal of Finance nr. 52, 1997, p.1131- 1152;
- [6] La Porta R, Lopez-de-Silanes F, Shleifer A, Vishny RW, Law and Finance, Journal of Political Economy nr. 106, 1998, p. 1113- 1156;
- [7] Pistor K, Xu C, Law Enforcement Under Incomplete Law: Theory and Evidence from Financial Market Regulation. Mimeo. Columbia Law School, New York, 2002, p.1-46;
- [8] Baniak A, Cukrowski J, Herczynski J, On Determinants of Foreign Direct Investment in Transition Economies. Problem of Economic Transition nr.48, 2005, p. 6- 28;
- [9] Bevan, A.A., Estrin, S., The Determinants of Foreign Direct Investment in Transition Economies. Discussion paper No. 2638. Center for Economic Policy Research, London, 2000 p. 1- 57;
- [10] Bevan, A.A., Estrin, S., The Determinants of Foreign Direct Investment into European Transition Economies, Journal of Comparative Economics, 32 (4), 2004, p. 775- 787;
- [11] Grogan L., Moers L., Growth Empirics with Institutional Measures for Transition Countries, Economic Systems nr 25, 2001, p. 323- 344;
- [12] Decretul- lege nr. 96/1990 privind unele măsuri pentru atragerea investiției de capital străin în România, publicat în M. Of. nr.37/1990, art.1, 2
- [13] Legea nr. 35/ 03.04.1991 privind regimul investițiilor străine directe, în M. Of. nr. 73/ 10.04.1991, art. 5,6
- [14] Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 31/1997 privind regimul investițiilor străine în România, M. Ofi. nr. 125/1997, art.6
- [15] Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 92/1997 privind stimularea investițiilor directe, în M. Of. nr. 386/1997, art.11
- [16] Legea nr. 332/2001 privind promovarea investițiilor străine directe cu impact semnificativ în economie, în M. Of. nr. 356 din 03.07.2001, art. 8, 11;
- [17] Zaman G., Vasile V., Cristea A., Sustainable development challenges and FDI impact in host countries, Analele Universității din Oradea, Științe Economice, 2012.

Acknowledgements

Această lucrare este elaborată și publicată sub auspiciile Institutului de Cercetare a Calității Vieții, Academia Română ca parte din proiectul co-finanțat de Uniunea Europeană prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013 în cadrul proiectului Pluri și interdisciplinaritate în programe doctorale și postdoctorale Cod Proiect POSDRU/159/1.5/S/141086

This paper is made and published under the aegis of the Research Institute for Quality of Life, Romanian Academy as a part of programme co-funded by the European Union within the Operational Sectorial Programme for Human Resources Development through the project for Pluri and interdisciplinary in doctoral and post-doctoral programmes Project Code: POSDRU/159/1.5/S/141086